

G E M E E N T E B O R N E

REKENKAMERCOMMISSIE

Onderzoek naar effectiviteit Hondenpoepbeleid Gemeente Borne

Rapport
Februari 2012

Uitgevoerd door de Rekenkamercommissie Borne

Inhoudsopgave

blz

Samenvatting	2
1 Inleiding	4
2 Onderzoeksopdracht	5
3 Uitvoering onderzoek	5
4 Bevindingen	6
4.1 Enquête	6
4.2 Dossieronderzoek c.a.	7
4.3 Hondenbelasting	8
5 Conclusies en aanbevelingen	10
6 Reactie B&W en nawoord rekenkamercommissie	13

Bijlagen

1 Resultaten enquête	16
2 Resultaten dossier	22
3 Ervaringen in andere gemeenten	27

Samenvatting

Uit de leefbaarheid- en veiligheidsonderzoeken komt de overlast door honden(poep) als grootste ergernis naar voren. Dit is een reden om onderzoek te doen naar de effectiviteit van het hondenpoepbeleid.

Naast overleg met de betrokken ambtenaren is het onderzoek voornamelijk vormgegeven door dossieronderzoek en is gekozen om in eigen beheer een enquête onder de bevolking uit te zetten.

De onderzoeksbevindingen zijn onderverdeeld in een drietal paragrafen:

1. de enquête
2. het uitgevoerde dossieronderzoek
3. de hondenbelasting

De voornaamste conclusie is dat een grote meerderheid nog steeds overlast ondervindt van hondenpoep en veel respondenten niet op de hoogte zijn van de in 2005 getroffen maatregelen tegen de hondenpoepoverlast. Hier zitten ook veel hondenbezitters bij. Degenen die wel op de hoogte zijn van de maatregelen, zijn in meerderheid van mening dat deze niet of slechts tijdelijk geholpen hebben. De oorzaak moet volgens hen met name worden gezocht in het ontbreken van toezicht en handhaving.

Een logisch gevolg daarvan is dat de meest genoemde oplossing ligt in het kenbaar maken en handhaven van de regelgeving, waaronder controleren en bekeuren. Daarnaast geven de hondenbezitters aan dat er behoefte is aan meer prullenbakken en hondentoiletten. Deze dienen dan wel regelmatig te worden gereinigd en onderhouden. Als dekking van de te maken kosten wordt door de grote meerderheid de hondenbelasting genoemd.

De basis voor de bestrijding van de hondenpoepoverlast ligt in de APV. Als onderdeel van de proef in Stroom Esch is er een sub 4 toegevoegd aan art. 2.58. Hierin staat dat B&W gebieden kan aanwijzen waar een verplichting geldt om een opruimmiddel bij je te hebben wanneer je een hond uitlaat. De vraag waarom deze verplichting niet is uitgebreid naar andere delen van de gemeente is niet gevonden bij het dossieronderzoek, terwijl uit de tussentijdse evaluatie van de proef in de Stroom Esch wel enige verbetering valt af te leiden.

In de jaarrekening 2010 is geen aandacht geschonken aan de hondenbelasting, ook niet in de paragraaf lokale heffingen. De kosten die verbonden zijn aan de inning van deze belasting (de zogenaamde perceptiekosten) zijn niet expliciet bekend en zijn opgenomen in de kosten van het Regionaal Belastingkantoor Twente (RBT). Ook op basis van het verleden kon geen inschatting van deze kosten worden gemaakt.

De perceptiekosten zijn in elk geval significant en de verhouding tussen inkomsten en uitgaven is vrij ongunstig. De hondenbelasting is daarom een vrij inefficiënte belasting. In Borne wordt de hondenbelasting gebruikt als een algemeen dekkingsmiddel.

De rekenkamercommissie gaat er vanuit dat het beleid van de gemeente Borne gericht is om de verontreiniging en overlast, veroorzaakt door hondenpoep, tegen te gaan. Het beleid is er niet op gericht om het bezit van een hond te ontmoedigen.

Dit betekent dat van hondenbezitters geëist moet worden dat ze voorkomen dat hun

hond zich op een publiek toegankelijke plaats (uitgezonderd plaatsen die daarvoor aangewezen zijn) ontdoet van ontlasting. Mocht dat onverhoopt niet lukken dan moet de hondenpoep direct worden opgeruimd.

De Rekenkamercommissie doet de volgende aanbevelingen:

1. De gemeente publiceert regelmatig over de hondenpoepoverlast, bijvoorbeeld met "Loesje" spreuken. Tevens zorgt de gemeente voor periodieke monitoring met verslaglegging.
2. De gemeente zorgt voor voldoende relevante informatie over het hondenpoepbeleid ten behoeve van het introductiepakket voor nieuwe inwoners.
3. De uitzondering voor blindengeleidehonden in art. 2.57 wordt geschrapt.
4. De gemeente plaatst meer prullenbakken en houdt bij de aantallen en de locaties rekening met de straten en plaatsen waar men, kijkend naar de resultaten van de enquête (zie bijlage 1), de meeste overlast ervaart. Deze prullenbakken worden regelmatig geledigd en onderhouden, ook de huidige, die momenteel onvoldoende geledigd worden.
5. De gemeente richt hondentoiletten in en houdt bij de aantallen en de locaties rekening met de straten en plaatsen waar men, kijkend naar de resultaten van de enquête (zie bijlage 1), de meeste overlast ervaart. De gemeente zorgt voor deugdelijke reiniging en onderhoud van deze hondentoiletten.
6. Het college zal meer gebruik gaan maken van de mogelijkheden die de APV biedt om gebieden aan te wijzen waar bepaalde geboden niet gelden.
7. De gemeente zorgt voor een deugdelijk toezicht- en handhavingstraject waarbij voor deze specifieke werkzaamheden structureel uren worden vrijgemaakt. Overtreders van de onderhavige regeling worden het eerste halfjaar 1 x aangesproken en gewaarschuwd, de 2^e keer wordt een boete uitgedeeld.
8. Via burgerparticipatie (hondenbezitters en niet hondenbezitters) wordt de bevolking van de gemeente Borne bij de oplossing van deze problematiek betrokken, waarbij de wijkraden zowel een regisserende als een uitvoerende rol hebben en de gemeente een faciliterende taak vervult.
9. Er dient een onderzoek te komen naar de voor- en nadelen van het opheffen van de hondenbelasting.
10. Alle kosten die de gemeente maakt dienen toegerekend te worden aan de taak/product/project waarvoor ze gemaakt worden.

1. **Inleiding**

Uit de leefbaarheid- en veiligheidsonderzoeken komt de overlast door honden(poep) als grootste ergernis naar voren. In 2006 ergert liefst 66 % van de geënquêteerden zich aan deze overlast. In 2008 stijgt dit percentage tot 72 %.

Dit is een reden om onderzoek te doen naar de huidige stand van zaken voor wat betreft het hondenpoepbeleid. Het voldoet zonder meer aan de volgende criteria:

- *publiek relevant*: het onderwerp mag zich verheugen in een grote belangstelling bij het publiek, zie hierboven.
- *maatschappelijk belang*: de ergernissen hierover leiden soms tot aanvaringen tussen vervuilers en andere burgers. Ook niet vervuilende hondenbezitters worden op de aanwezigheid van hondenpoep aangekeken.
- *financieel belang*: is niet zo heel groot, maar het oplossen van het probleem zal gepaard gaan met inzet van substantiële bedragen. Objectief kan de hondenbelasting geheel los gezien worden van het onderwerp “Vervuiling door hondenpoep” omdat de opbrengst van de heffing wordt toegevoegd aan de algemene middelen. Veel inwoners voelen echter een sterke relatie tussen hondenbelasting en hondenpoepoverlast. Ook personele inzet zal een financiële rol spelen.
- *toegevoegde waarde*: er zijn geen vergelijkbare rapportages bekend waardoor dit onderzoek zeker toegevoegde waarde heeft.

Risico's met betrekking tot hondenpoep. De volgende risico's kunnen worden benoemd:

- Het verspreiden van dierziekten waaronder de parasitaire besmetting door Neospora;
- Het ontstaan van sociale spanningen tussen bezitters van honden die vervuilen, bezitters van honden die niet vervuilen en de overige inwoners. Deze spanningen kunnen als een splijtzwam werken in de straten en wijken.

Het is dus een onderwerp dat zeker een onderzoek verdient.

2. *Onderzoeksopdracht*

De centrale onderzoeksvraag in dit onderzoek is:

Wat is het effect van het hondenpoepbeleid van de gemeente Borne ?

Om de centrale vraag te kunnen beantwoorden hebben wij ons de volgende deelonderzoeksvragen gesteld:

1. Wat is de gevoelsmatige relatie tussen hondenoverlast en hondenbelasting?
2. Welke ontwikkelingen op het gebied van hondenpoepbeleid hebben in de gemeente Borne gedurende de laatste 10 jaar plaatsgevonden?
3. Wat zijn de beleidsvoornemens van de gemeente Borne op dit gebied en wat zijn de landelijke ontwikkelingen?
4. Hoe heeft het klachtenniveau zich de afgelopen 5 jaar ontwikkeld in de gemeente Borne?

3. *Uitvoering onderzoek*

Dit onderzoek is in eigen beheer uitgevoerd. Naast overleg met de betrokken ambtenaren is het onderzoek voornamelijk vormgegeven door dossieronderzoek en is gekozen om in eigen beheer een enquête onder de bevolking uit te zetten. Vanwege de nauwe gevoelsmatige betrokkenheid van de hondenbelasting bij het hondenpoepbeleid is ook deze heffing bij het onderzoek betrokken

4. Bevindingen

De onderzoeksbevindingen zijn onderverdeeld in een drietal paragrafen:

4. de enquête
5. het uitgevoerde dossieronderzoek
6. de hondenbelasting

4.1 enquête

Een belangrijke peiler van dit onderzoek is de enquête, die is uitgezet onder de Bornse bevolking. Alhoewel er in absolute zin niet heel veel personen de enquête hebben ingevuld (156 respondenten), is er wel sprake van een gelijkmatige verdeling in de 10-jaars leeftijdscategorieën van 30 tot en met 69 jaar.

De voornaamste conclusie is dat een grote meerderheid (146 respondenten = 93,6 %) nu nog steeds overlast ondervindt van hondenpoep. Ook veel hondenbezitters ergeren zich aan de veroorzakers van die overlast. Dit is niet onlogisch, omdat ook zij worden aangekeken op de effecten van de vervuilende hondeneigenaren.

Veel respondenten (41 %) zijn niet op de hoogte van de in 2005 getroffen maatregelen tegen de hondenpoepoverlast. Hier zitten ook veel hondenbezitters bij. Hier kan uit worden geconcludeerd dat het beleid niet voldoende blijvend effectief naar de bevolking is gecommuniceerd.

Degenen die wel op de hoogte zijn van de maatregelen, zijn in meerderheid van mening dat deze niet of slechts tijdelijk geholpen hebben. De oorzaak moet volgens hen met name worden gezocht in het ontbreken van toezicht en handhaving.

Een logisch gevolg daarvan is dat de meest genoemde oplossing ligt in het kenbaar maken en handhaven van de regelgeving, waaronder controleren en bekeuren. Daarnaast geven de hondenbezitters aan dat er behoefte is aan meer prullenbakken en hondentoiletten. Deze dienen dan wel regelmatig te worden gereinigd en onderhouden. Als dekking van de te maken kosten wordt door de grote meerderheid de hondenbelasting genoemd. Dit komt aan de orde in paragraaf 4.3. Zie voor de integrale weergave van de enquête bijlage 1.

4.2 dossieronderzoek c.a.

De basis voor de bestrijding van de hondenpoepoverlast ligt in de APV. De belangrijkste onderdelen zijn respectievelijk de artikelen 2.57 “het aanlijngebod en de (verkeers)veiligheid” en 2.58 “het verbod op het laten ontlasten van de hond in de openbare ruimte tenzij deze ontlasting direct wordt opgeruimd”.

De APV voorschriften gelden alleen binnen de bebouwde kom. De vraag is of er buiten de bebouwde kom geen overlast wordt ervaren. Uit het leefbaarheidsonderzoek blijkt dat buiten de bebouwde kom de hondenpoep als ergernis nummer 2 naar voren komt.

Ook de kans dat de Neospora-parasiet door honden verspreid wordt is een argument om honden ook in het buitengebied aangeliind te houden, eventueel met een lange lijn. Door middel van een folder doet het LTO Noord daartoe ook een oproep aan hondenbezitters.

Binnen de bebouwde kom is hondenpoep de grootste ergernis, in alle wijken staat deze op nummer 1. Een uitzondering op het aanlijngebod is gemaakt voor blindengeleidehonden. Daarvoor ontbreekt echter een logische verklaring. Deze honden zijn immers zeker aangeliind vanwege de taak die ze hebben. Het college van burgemeester en wethouders kan ook vrijgestelde gebieden aanwijzen voor de bepalingen in bovengenoemde artikelen van de APV, hiervan is geen gebruik gemaakt.

Als onderdeel van de proef in Stroom Esch is er een sub 4 toegevoegd aan art. 2.58. Hierin staat dat B&W gebieden kan aanwijzen waar een verplichting geldt om een opruimmiddel bij je te hebben wanneer je een hond uitlaat.

Momenteel geldt deze verplichting alleen voor de Stroom Esch (sinds 2005). De vraag waarom deze verplichting niet is uitgebreid naar andere delen van de gemeente is niet gevonden bij het dossieronderzoek, terwijl uit de tussentijdse evaluatie van de proef in de Stroom Esch wel enige verbetering valt af te leiden. Een uitbreiding naar de rest van de gemeente zou daarom voor de hand hebben gelegen. In de gesprekken van de rekenkamercommissie met ambtenaren werd aangegeven dat gebrek aan middelen hiervoor de reden zou zijn.

Uit het dossieronderzoek blijkt duidelijk dat er vanaf 2001 zeker pogingen zijn gedaan om de overlast terug te dringen, getuige de proef in de Stroom Esch voor 2 jaar (van november 2004 tot en met november 2006) met o.m. een hondenpoepgrijper. Begin 2006 is er een tussentijdse evaluatie van de proef geweest, waarbij de proef met een jaar verlengd werd, dat zou dus zijn tot het voorjaar 2007. De eindevaluatie heeft niet plaatsgevonden, waardoor de proef niet voortgezet is. Ook de mogelijkheid tot het uitbreiden van de proef naar andere delen van de gemeente is dus niet overwogen. De proef is min of meer stilzwijgend beëindigd. Ook de hondentoiletten zijn geruisloos verdwenen.

De laatste tijd is er weer meer aandacht voor het probleem o.a., in het actiejaarplan Veiligheid. Het handhavingsuitvoeringprogramma 2011 is echter op dit punt niet helder. Uit sommige passages blijkt dat het tegengaan van hondenpoepoverlast prioriteit heeft. Uit andere stukken kan echter worden afgeleid dat er weinig capaciteit voor vrijgemaakt wordt.

Zie voor de uitgebreide weergave van de resultaten bijlage 2.

4.3 Hondenbelasting

Als meest genoemde dekkingsmiddel ter bestrijding van overlast van hondenpoep, komt de hondenbelasting uit de enquête naar voren. Hierover is het volgende te melden: het basistarief is in 2011 € 49,56 voor 1 hond. Voor de tweede hond €82,92 en voor de 3^e en volgende honden € 137,64. Met een belastingopbrengst van € 88.000 wordt geschat dat het om ongeveer 1500 hondeneigenaren gaat.

In de jaarrekening 2010 is geen aandacht geschonken aan de hondenbelasting, ook niet in de paragraaf lokale heffingen. De kosten die verbonden zijn aan de inning van deze belasting (de zogenaamde perceptiekosten) zijn niet expliciet bekend en zijn opgenomen in de kosten van het Regionaal Belastingkantoor Twente (RBT). Ook op basis van het verleden kon geen inschatting van deze kosten worden gemaakt. Uit onderzoek in Groningen in 2005 bleek dat de perceptiekosten daar € 220.788,- bedroegen en dat was 36 % van de inkomsten. Indien in de gemeente Borne de perceptiekosten relatief even hoog zijn dan zou het om een bedrag van ruim € 31.000,- gaan, maar bij een lagere opbrengst mag een hoger percentage verwacht worden. De perceptiekosten zijn in elk geval significant en de verhouding tussen inkomsten en uitgaven is vrij ongunstig. De hondenbelasting is daarom een vrij inefficiënte belasting.

De opbrengst van de hondenbelasting mag worden gebruikt voor de dekking van maatregelen ter bestrijding van de hondenpoepoverlast, maar dit is niet verplicht. Dit komt omdat de hondenbelasting een algemeen dekkingsmiddel is volgens de Gemeentewet. Dit in tegenstelling tot de afvalstoffenheffing en de rioolrechten. Deze dienen namelijk ter dekking van een specifieke soort kosten en mogen ook niet voor een ander doel gebruikt worden.

In Borne wordt de hondenbelasting ook gebruikt als een algemeen dekkingsmiddel. De opbrengst wordt niet specifiek voor kosten ter bestrijding van hondenuverlast gebruikt. In de Gemeentewet wordt hondenbelasting specifiek vermeld. Dat is niet het geval bij katten- of paardenbelasting. Aangaande het bezit van katten en paarden mag dus geen belasting worden geheven.

De voorstanders van hondenbelasting hanteren het argument dat het heffen van deze belasting een tegemoetkoming is voor de overlast die hondenbezitters veroorzaken. Deze stelling is echter discutabel net zoals de stelling "de vervuiler betaalt".

Het gegeven dat er vele hondeneigenaren zijn die de uitwerpselen van hun honden geheel volgens de voorschriften opruimen, pleit niet voor het argument om de hondenbelasting te handhaven als tegemoetkoming voor veroorzaakte overlast. Laatstgenoemde hondenbezitters betalen immers ook voor het hebben van een hond, maar ze vervuilen niets.

Er is zelfs een omgekeerd effect te bespeuren: sommige hondenbezitters ontlenen uit de hondenbelasting de legitimiteit om de hondenpoep op straat te laten liggen.

Momenteel wordt in 308 van de 430 gemeenten hondenbelasting geheven, in 2010 hebben 2 gemeenten (Heerhugowaard en Venray) besloten om de hondenbelasting af te schaffen, in andere gemeenten o.a. Groningen, Oldambt en Ridderkerk stond de hondenbelasting ter discussie. Er zijn ook gemeenten waar deze belasting echter onomstreden is bijv. Soest, daar worden elk jaar controles gehouden, waarbij een derde van de adressen gecontroleerd wordt. Het gemiddelde tarief was in 2010 circa € 70,- waarmee Borne ruim onder het gemiddelde ligt. Als alle gemeenten meegerekend worden (ook die zonder hondenbelasting) dan is het gemiddelde € 57,-

De gemeente Ten Boer betaalt de hondenbelasting terug wanneer de overlast van hondenpoep met een bepaald percentage terugloopt. Onderzoek van Vollaard en Koning heeft uitgewezen dat in gemeenten met hondenbelasting 4 % meer hondenpoepoverlast is dan in gemeenten zonder hondenbelasting. Bij een hogere hondenbelasting neemt de hondenpoepoverlast echter af (in 2005 was dit vanaf € 83,-), het effect op aanschaf van de tweede en derde hond was groter dan op de aanschaf van de eerste hond.

5. Conclusies en aanbevelingen

De rekenkamercommissie gaat er vanuit dat het beleid van de gemeente Borne gericht is om de verontreiniging en overlast, veroorzaakt door hondenpoep, tegen te gaan. Het beleid is er niet op gericht om het bezit van een hond te ontmoedigen.

Dit betekent dat van hondenbezitters geëist moet worden dat ze voorkomen dat hun hond zich op een publiek toegankelijke plaats (uitgezonderd plaatsen die daarvoor aangewezen zijn) ontdoet van ontlasting. Mocht dat onverhoopt niet lukken dan moet de hondenpoep direct worden opgeruimd.

De gemeente dient dit te bevorderen door één en ander te faciliteren en consequent te onderhouden m.a.w. als er bakken geplaatst worden, dienen deze ook regelmatig gelegegd te worden.

Op basis van bovenstaande komt de rekenkamercommissie tot de volgende aanbevelingen:

Aanbeveling 1

De gemeente publiceert regelmatig over de hondenpoepoverlast, bijvoorbeeld met "Loesje" spreuken. Ludiek met een serieuze ondertoon en inwoners worden opgeroepen tot het indienen van pakkende teksten. Alles onder het motto: niet te weinig, niet teveel, maar precies genoeg.

Tevens zorgt de gemeente voor periodieke monitoring met verslaglegging. De wijkraden kunnen hierbij ingeschakeld worden.

Aanbeveling 2

De gemeente zorgt voor voldoende relevante informatie over het hondenpoepbeleid ten behoeve van het introductiepakket voor nieuwe inwoners.

Toelichting; de aanbevelingen 1 en 2 zijn bedoeld om de bevolking goed op de hoogte te brengen en te houden. Dat dient de start te zijn voor een effectief beleid ter bestrijding van de hondenoverlast.

Aanbeveling 3

De uitzondering voor blindengeleidehonden in art. 2.57 wordt geschrapt.

Toelichting: blindengeleidehonden zijn uit hoofde van hun taak al aangeliend, dus hiervoor een uitzondering maken is dan ook niet logisch. De ontheffing van de opruimplicht wordt wel gehandhaafd.

Aanbeveling 4

De gemeente plaatst meer prullenbakken en houdt bij de aantallen en de locaties rekening met de straten en plaatsen waar men, kijkend naar de resultaten van de enquête (zie bijlage 1) de meeste overlast ervaart. Deze prullenbakken worden regelmatig gelegegd en onderhouden, ook de huidige, die momenteel onvoldoende gelegegd worden.

Aanbeveling 5

De gemeente richt hondentoiletten in en houdt bij de aantallen en de locaties rekening met de straten en plaatsen waar men, kijkend naar de resultaten van de enquête (zie bijlage 1), de meeste overlast ervaart. De gemeente zorgt voor deugdelijke reiniging en onderhoud van deze hondentoiletten

Aanbeveling 6

Het college zal meer gebruik gaan maken van de mogelijkheden die de APV biedt om gebieden aan te wijzen waar bepaalde geboden niet gelden:

Artikel 2.57 vrijstelling van aanlijngedod (voor hondentoiletten en hondenuitlaatplekken)

Artikel 2.57 sub 2 vrijstelling van poepverbod c.q. opruimplicht (voor hondentoiletten, bermen etc.)

De plicht om duidelijk zichtbaar een deugdelijk opruimmiddel bij zich te dragen zoals bedoeld in artikel 2.57 sub 4 wordt uitgebreid van nu alleen de wijk Stroom Esch tot de hele bebouwde kom.

Toelichting: door de uitbreiding van de APV artikelen voor de hele gemeente dient er compensatie te komen waar honden wel los mogen lopen en wel hun behoefte kunnen doen. De uitbreiding van de verplichting een opruimmiddel bij zich te hebben dient overal te gelden, zodat er beter gehandhaafd kan worden in de gemeente Borne. Daar waar de gemeente gebieden aanwijst, waarvoor de opruimplicht niet geldt, zorgt zij voor regelmatige reiniging.

Aanbeveling 7

De gemeente zorgt voor een deugdelijk toezicht- en handhavingstraject waarbij voor deze specifieke werkzaamheden structureel uren worden vrijgemaakt voor bijv. een Buitengewoon Opsporings Ambtenaar (BOA). Een samenwerking met andere instanties bijv. de gemeente Hengelo wordt daarbij onderzocht.

Toelichting: het middel van regelgeving en handhaving wordt door veel respondenten van de enquête genoemd. Ook in de literatuur wordt dit als een effectief middel ervaren, maar dan wel in samenhang met voorlichting (aanbevelingen 1 en 2) en het beschikbaarstellen van voorzieningen (aanbevelingen 4 en 5).

Er dient voldoende capaciteit beschikbaar te zijn, dit kan door wijkmeesters, BOA's en politie in te zetten voor toezicht en BOA's en politie voor handhaving (bekeuren). Het opwaarderen van wijkmeesters tot BOA kan daarbij worden overwogen.

Aanbeveling 8

Overtreders van de onderhavige regeling worden het eerste halfjaar 1 x aangesproken en gewaarschuwd, de 2^e keer wordt een boete uitgedeeld. Het aantal waarschuwingen en boetes wordt bijgehouden en gepubliceerd. Na het eerste halfjaar mag het beleid als voldoende bekend worden verondersteld en worden overtreeders direct beboet, ook dan worden het aantal boetes bijgehouden en gepubliceerd.

Toelichting: deze aanbeveling is een expliciete uitwerking van aanbeveling 7 om onduidelijkheden bij de bevolking te voorkomen. Het traject is vanaf de start duidelijk. Het bijhouden van de aantallen waarschuwingen en boetes is noodzakelijk om

naderhand de effectiviteit te kunnen meten. Verondersteld mag worden dat het aantal overtreders en het aantal boetes gaat dalen.

Aanbeveling 9

Via burgerparticipatie (hondenbezitters en niet hondenbezitters) wordt de bevolking van de gemeente Borne bij de oplossing van deze problematiek betrokken, waarbij de wijkraden zowel een regisserende als een uitvoerende rol hebben en de gemeente een faciliterende taak vervult.

Toelichting: op deze wijze maak je de burgerij medeverantwoordelijk voor het oplossen/voorkomen van een probleem dat door een (klein) deel van hen wordt veroorzaakt. Een groot aantal inwoners heeft er echter last van.

Aanbeveling 10

Er dient een onderzoek te komen naar de voor- en nadelen van het opheffen van de hondenbelasting. De vrijvallende kosten voor inning van de hondenbelasting (zogenaamde perceptiekosten) zouden bij opheffing van de hondenbelasting ingezet kunnen worden ter dekking van de kosten van de overige aanbevelingen, hierdoor zou het geheel budgettair neutraal ingevoerd kunnen worden.

Toelichting: vanwege het gegeven dat de netto opbrengsten aanzienlijk lager zijn dan de bruto opbrengsten wordt bij de opheffing van de hondenbelasting en verhoging van de OZB met hetzelfde bedrag de burger niet zwaarder belast, maar blijft er wel een bedrag over ter dekking van de extra kosten (daarnaast kan uiteraard ook de opbrengst aan uitgedeelde boetes gebruikt worden). Er treedt dan wel een lichte verschuiving op tussen de groep hondenbezitters en de groep niet hondenbezitters, maar de wens om de kosten te dekken uit de hondenbelasting was bij alle respondenten van de enquête groot. Aan deze wens zou via bovenvermelde omweg tegemoet gekomen kunnen worden.

De rekenkamercommissie is van mening dat de bestrijding van deze grote “kleine ergernis” zo belangrijk is, dat indien bovenstaande suggestie niet haalbaar is, er dan op een andere wijze middelen voor dit doel beschikbaar dienen te komen.

Aanbeveling 11

Alle kosten die de gemeente maakt dienen toegerekend te worden aan de taak/product/project waarvoor ze gemaakt worden. Dit geldt ook voor de kosten die gemaakt worden voor het innen van de hondenbelasting en het tegengaan van de overlast door hondenpoep en loslopende honden.

Toelichting: om zaken goed te kunnen afwegen dient inzichtelijk te zijn hoeveel een taak, een product of een project kost. Dit geldt ook voor de producten “Tegengaan overlast door honden en hondenpoep” en “Innen Hondenbelasting”. Er zijn vele manieren om indirecte kosten toe te delen bijv. door tijd te schrijven, maar in het geval van de hondenbelasting zijn er bij het GBT ook directe kosten aanwezig.

6 Reactie B&W

Geachte commissie,

Wij ontvingen uw conceptonderzoeksrapport inzake het hondenpoepbeleid. Wij hebben met belangstelling kennis genomen van het rapport en maken graag van de gelegenheid gebruik hierop te reageren.

Allereerst willen wij in zijn algemeenheid op het rapport reageren.

In onze beleving heeft uw commissie als belangrijkste taak het uitbrengen van advies aan de gemeenteraad met betrekking tot de doelmatigheid en doeltreffendheid van uitvoering van beleid. Uw commissie levert derhalve een bijdrage aan de controlerende rol van de gemeenteraad. Wij hechten eraan op voorhand te melden van de gemeenteraad (nog) geen specifiek hondenpoepbeleid heeft vastgesteld. U constateert dat feitelijk ook in uw rapport en maakt weliswaar melding van de tijdelijke beleidsintensivering in de wijk Stroom Esch enkele jaren geleden, maar dit heeft niet geleid tot een structureel en gemeentebreed hondenpoepbeleid. Dat maakt het in onze ogen voor uw commissie lastig om te komen tot aanbevelingen die tot doel hebben de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van beleid door ons college te verbeteren. Uw aanbevelingen hebben daarom in onze ogen veel meer het karakter van koersbepaling voor het inzetten van nieuw beleid.

Op het gebied van de bestrijding van overlast zijn in formele zin primair de door u in het rapport aangehaalde bepalingen in de APV van toepassing. De houdbaarheid van deze bepalingen zijn onlosmakelijk verbonden met adequaat toezicht- en handhavingbeleid. Duidelijk is dat de handhavingcapaciteit beperkt is. Ondanks deze beperkte capaciteit is er wel speciale aandacht voor hondenpoepoverlast. Zo is de buitengewoon opsporingsambtenaar regelmatig, samen met de wijkmeesters, ingezet voor toezicht en handhaving op dit terrein. Daarbij zijn ook folders uitgedeeld waarin de regels terzake staan. Verder is bekend dat binnen de politieorganisatie geen prioriteit wordt toegekend aan dit thema en dat geen specifieke capaciteit op dit terrein beschikbaar is. Wij constateren dat u in de voorbereidingen van uw rapportage geen contact hebt gehad met de medewerkers binnen onze organisatie die actief zijn op het gebied van toezicht en handhaving.

Naast handhaving van vastgestelde regels speelt ook bewustwording bij hondenbezitters een belangrijke rol. U hebt daaraan in uw onderzoek ook uitvoerig aandacht geschonken. Ten aanzien daarvan kunnen wij u melden dat aan deze problematiek aandacht wordt geschonken in het jaarplan integrale veiligheid en leefbaarheid. Deze plannen c.q. programma's worden jaarlijks voor overleg voorgelegd aan de gemeenteraad. Dit heeft er tot op heden niet in geresulteerd dat er wordt ingezet op specifiek hondenpoepbeleid. Wel hebben wij in beperkte zin intensivering van beleid aangekondigd. In de bijlage bij deze brief hebben wij desbetreffende passage uit het Actiejaarplan Veiligheid en Leefbaarheid opgenomen.

U geeft in uw rapportage aan op welke punten hondenpoepbeleid geïntensiveerd kan worden. Nieuw beleid en intensivering van bestaand beleid komen tot stand in afstemming met de gemeenteraad. Wij hebben voorstellen voor nieuw beleid opgenomen in een viertal startnotities die in juli jl. zijn vertaald in de Kaderbegroting 2012-2015.

In de Startnotitie Duurzaam en Veilig is aangegeven dat wij willen zien of de ervaringen die eerder zijn opgedaan tijdens een pilot in de wijk Stroom Esch breder benut kunnen worden. Wij hebben daarvoor in het kader van nieuw beleid een incidenteel budget geraamd van €10.000,--. Daarover moet in de raad nog besluitvorming plaatsvinden. Op voorhand kunnen wij aangeven dat de door uw commissie gesuggereerde beleidsintensivering niet haalbaar is binnen genoemd budget, temeer ook omdat hiervoor structureel extra middelen nodig zijn, terwijl in desbetreffende startnotitie uitsluitend een incidenteel bedrag is opgenomen. Om die reden lijkt het ons zinvol de door u gedane concrete aanbevelingen voor het op te zetten hondenpoepbeleid te bespreken met de gemeenteraad aan de hand van de hiervoor genoemde startnotitie. Met de gemeenteraad is tijdens de raadsvergadering op 8 november jl. (begrotingsbehandeling) afgesproken deze startnotities in de komende periode te bespreken in

commissievergaderingen ter voorbereiding op de Kaderbegroting 2013-2016. Wij gaan er vanuit dat daarbij ook de door u gedane voorstellen inzake het hondenpoepbeleid worden betrokken.

Ingaande op uw concrete aanbevelingen merken wij het volgende op.

Bij uw aanbeveling met betrekking tot de wijziging van de APV (aanbevelingen 3 en 6) merken wij op dat deze bepalingen zijn overgenomen uit het model zoals deze door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is opgesteld. Dat geldt derhalve ook voor de bepaling met betrekking tot blindengeleidehonden. Uit jurisprudentie uit 1993 is vast komen te staan dat het niet aangeliend zijn van een hond moet worden gedoogd in verband met de functie van een hond als signaal- of doveng geleidehond. Gelet hierop zijn wij niet voornemens uw aanbeveling op dit punt over te nemen.

Verder merken wij op dat het opnemen van een formele regeling, zoals de door u genoemde bepalingen inzake aanlijngedoden en het verplicht meenemen van opruimmiddelen, alleen praktische werking heeft als hierop wordt toegezien en gehandhaafd. Ook dat vraagt om extra middelen, zoals door u terecht opgemerkt in aanbevelingen 7 en 8 met betrekking tot toezicht en handhaving.

Het optimaal informeren en betrekken van burgers bij het effectueren van beleid, zoals door u in de aanbevelingen 1,2 en 9 geformuleerd, kunnen wij op zich onderschrijven, maar ook daarvoor geldt dat eerst ruimte, ook in financiële zin, moet zijn gecreëerd om hieraan gestalte te geven. Dat geldt ook voor de aanbevelingen 4 en 5 waarin u concrete voorstellen doet voor het plaatsen van prullenbakken en het inrichten van hondentoiletten; hetgeen vraagt om een substantiële verhoging van het budget.

De door u gedane aanbeveling ten aanzien van het doen van onderzoek naar een eventuele afschaffing van de hondenbelasting staat op het eerste oog haaks op de door u voorgestelde intensivering van beleid en inzet van extra middelen. U geeft aan dat de perceptiekosten ingezet kunnen worden voor het bekostigen van die beleidsintensivering en dat de gedeerde inkomsten worden doorberekend in de OZB tarieven waardoor in uw beleving de lastendruk voor burgers gelijk blijft. Daarbij merken wij op dat dit op zich juist is, maar wel met de nuancering dat er voor de niet-hondenbezitter sprake zal zijn van een lastenverzwaring.

Indien geen sprake is van opheffing van de hondenbelasting stelt u in aanbeveling 11 voor om de opbrengsten direct in verband te brengen met de kosten die gemoeid zijn met het bestrijden van deze overlast. Wij merken op dat de hondenbelasting niet kan worden aangemerkt als een doelheffing maar het karakter draagt van een algemene heffing. Wij lezen uw aanbeveling zo dat u bedoelt dat tegenover de inkomsten die worden verkregen uit de hondenbelasting op een gelijk niveau uitgaven moeten staan die zijn gemoeid met de bestrijding van de overlast. Dat vraagt om een principiële afweging die uiteindelijk door de raad gemaakt moet worden, bijvoorbeeld bij de behandeling van de hiervoor genoemde startnotitie voor nieuw beleid.

Uw commissie is van mening dat de bestrijding van deze "grote kleine ergernis" zo belangrijk is, dat er middelen voor dit doel beschikbaar moeten komen. Verwijzend naar onze algemene reactie op uw rapport in deze brief, geven we nogmaals aan dat dit door uw commissie gegeven advies feitelijk om een politieke afweging vraagt die uiteindelijk door de raad gemaakt moet worden.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
J.H.R. Bavelde

de burgemeester,
mr. drs. R.G. Welten

Bijlage reactie college:

1. Titel	Aanpak hondenpoep overlast
2. Doel	Met betrekking tot de aanpak van hondenpoepoverlast wordt onderzocht of de ervaringen in de wijk Stroom Esch gebruikt kunnen worden voor andere wijken in Borne zodat er een hondenpoepbeleid voor de hele gemeente Borne ontwikkeld kan worden.
3. Gewenst resultaat	Dat hondenpoepoverlast niet meer ergernis nummer 1 is onder de inwoners van de gemeente Borne.
4. Aanpak	Momenteel wordt er door de toezichthouder openbare ruimte wel al gehandhaafd op hondenpoepoverlast. Op basis van de APV hebben hondenbezitters namelijk plichten, maar hier tegenover staan in principe ook rechten (hondenpoepbakken of uitlaatroutes). De resultaten van de pilot van de Stroom Esch worden onderzocht op haalbaarheid en uitvoerbaarheid voor de hele gemeente Borne. Voor de benodigde financiële middelen van dit nieuwe beleid wordt bekeken of en hoe de hondenbelasting hierbij ingezet kan worden.
5. Organisatie	Concernstaf team Bestuur & strategie (beleid) en afdeling Grondgebied, productgroep uitvoering (uitvoering)
6. Afstemming	Politie en hondenbezitters
7. Planning	Start juni 2010
8. Middelen	Momenteel wordt beperkt gebruik gemaakt van het budget van integrale veiligheid (flyers voor handhaving door stadswacht).
9. Overigens	Dit onderwerp staat tevens opgenomen in de Startnotities voor de uitwerking van het coalitieakkoord 2011-2014 (onder Duurzaam en Veilig), maar is nog verwerkt in de begroting. Ook heeft de Rekenkamercommissie een onderzoek uitgevoerd naar het Bornse hondenpoepbeleid, de conclusies van dit onderzoek worden meegenomen bij de uitwerking van dit actiepoint.

Nawoord Rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie is van mening dat de tijdelijke beleidsintensivering in de wijk Stroom Esch de eerste beleids- en uitvoeringsstap (pilot) is geweest om te komen tot een gemeentebreed hondenpoepbeleid. De ervaringen uit die pilot zouden bij het opstellen van het "totaalbeleid" worden gebruikt. Expliciet heeft het college, bij een tussentijdse evaluatie in 2006, besloten dat na de eindevaluatie (gepland in 2007) een voorstel aan de raad zou worden aangeboden om te komen tot een gemeentebreed hondenpoepbeleid. Hierbij zou speciale aandacht zijn voor handhaving. De pilot is daarom niet een geïsoleerde, op zich zelf staande actie maar de eerste stap in het beheersen van de totale overlast door hondenpoep binnen de gehele gemeente.

De raad heeft echter nog geen specifiek beleid kunnen vaststellen omdat de pilot nooit geëvalueerd en besproken is. Ook het uiteindelijke raadsvoorstel is nimmer tot stand gekomen.

De rekenkamercommissie is daarom van mening dat de eerste stap om te komen tot beleid voor de gehele gemeente dus wel degelijk is ingezet, maar dat dit nog niet heeft geleid tot continuering en uitwerking van die ingeslagen weg.

Met deze overwegingen als uitgangspunt heeft de rekenkamercommissie de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van dit beleid in relatie tot het vooraf gestelde einddoel onderzocht. Dat het einddoel "het komen tot hondenpoepbeleid voor de gehele gemeente" niet is gehaald, is te wijten aan het gegeven dat de afgesproken basis voor dat beleid, te weten de resultaten van de pilot, nimmer zijn uitgewerkt, geanalyseerd en geëvalueerd. Hierdoor konden de afgesproken vervolgstappen niet worden genomen..

De rekenkamercommissie constateert dan ook terecht dat, in haar ogen, van doelmatig werken met de destijds verkregen informatie uit de pilot dan ook geen sprake is geweest.

Wij zijn het met het college van B&W eens dat het invoeren van concrete maatregelen gepaard dient te gaan met communicatie richting de burgers, maar ook met toezicht en handhaving. Het college merkt hierbij echter op dat de middelen hiervoor ontbreken.

De rekenkamercommissie constateert dat het college de aanpak van de hondenpoepoverlast wel verhoogde prioriteit heeft gegeven in het Handavingsuitvoeringsprogramma 2011. De vraag die dan rijst is op welke wijze het college, zonder middelen, uitvoering denkt te geven aan deze voornemens omdat in de reactie ook staat dat de praktische werking van bepalingen "valt of staat" met toezicht en handhaving. De stelling die hier opgaat is: "Zonder middelen geen communicatie, toezicht en handhaving en dus geen werkend hondenbeleid." Kortom, we willen er wat aan doen, maar doen het niet wegens gebrek aan middelen.

De rekenkamercommissie heeft bewust enkele overwegingen aan de raad meegegeven ter afweging. Dat hiervoor extra middelen beschikbaar gesteld moeten worden is juist. De inzet van de perceptiekosten is daarvoor slechts één mogelijkheid. Er zijn er natuurlijk meer. Een eventuele afschaffing van de hondenbelasting zal inderdaad leiden tot een geringe lastenverhoging van de burgers, maar wellicht dat een schoner Borne zonder of met minder overlast door hondenpoep de burger daarvoor voldoende compensatie biedt. Dit is ook één van de overwegingen die de raad mee zou kunnen nemen in haar afweging.

Wij hopen tenslotte dat aanbevelingen en suggesties uit dit rapport betrokken zullen worden in een discussie over dit onderwerp door de raad, waarbij het uiteraard aan de raad is om de kaders vast te stellen. De mening van de commissie dat de bestrijding van deze grote "kleine ergernis" gepaard mag gaan met extra middelen is een gevoel vanuit de rekenkamercommissie. Dit gevoel is begrijpelijk, maar hoort feitelijk niet thuis in het rapport. Het is uiteindelijk aan de raad om te bepalen waarvoor middelen ingezet worden en in welke mate. De opmerking moet dan ook genuanceerd worden door te stellen dat we de raad in overweging meegeven middelen beschikbaar te stellen voor het bestrijden van deze "grote kleine ergernis".

Wij hopen dat dit rapport mag bijdragen aan het voeren van een goede discussie in en een goede afweging door de raad. Dat het leeft bij de burgers, staat in ieder geval al jaren vast.

Bijlagen

Bijlage 1 Resultaten enquête:

Inleiding

Een belangrijk onderdeel in dit onderzoek is een enquête die is uitgezet onder de inwoners van de gemeente Borne.

Deze rapportage opent met de inleiding. Vervolgens beschrijft Onderdeel 2 de opzet van de enquête met het aantal respondenten. In onderdeel 3 wordt per vraag het resultaat weergegeven waarna onderdeel 4 een conclusie weergeeft. Tenslotte wordt afgesloten met onderdeel 5 waarin de aanbevelingen van de rekenkamercommissie Borne zijn beschreven.

De rekenkamercommissie heeft zich bij het analyseren van de informatie uit de enquête laten adviseren door Stijn Uitdewilligen, Bachelor student Bestuurskunde aan de Universiteit Twente.

Opzet van de enquête

De enquête is gepubliceerd via een eigen website www.rekenkamerborne.nl. De homepage van deze site gaf een korte toelichting over het doel alsmede een link naar de digitale vragenlijst.

Via de gemeentelijke website is aandacht gevraagd voor de enquête. Ook heeft er een artikel gestaan in de Bornsche Courant en een week later in de TC Tubantia. Nog een week later zijn de wijkraden via een emailbericht geïnformeerd.

Er is gekozen voor publicaties gericht op de inwoners van Borne als totale populatie. Omwille van een objectieve benadering zijn geen doelgroepgerichte acties uitgevoerd om mensen te wijzen op deze enquête.

De vragenlijst kon van 5 april 2011 tot en met 3 mei 2011 worden ingevuld. In deze periode is de site door 219 personen bezocht. 196 van deze bezoekers zijn naar de vragenlijst gegaan waarvan uiteindelijk 156 personen deze volledig hebben ingevuld en ingezonden.

142 respondenten hebben hun emailadres vermeld in het vragenformulier. Deze krijgen dan ook het rapport per email toegestuurd. Het getuigt van een grote mate van betrokkenheid en transparantie dat velen de anonimiteit op deze manier hebben losgelaten.

De enquête bevat gesloten keuzevragen, keuzevragen met een optie tot eigen aanvulling en open vragen.

Uitwerking van de resultaten per vraag

Vraag 1: In welke wijk woont u?

De wijken waarin de respondenten wonen zijn als volgt te rubriceren:

Letterveld	35	Reuvekamp	8	Hertme	4
Stroom Esch	25	Centrum	8	Overige	4
Bornsche maten	20	Oldhof	6	Oud Borne	2
Wensink	26	Tichelkamp	5		
Spanjaardswijk	9	Vogelbuurt	4		

Vraag 2: Wat is uw leeftijd?

Het onderstaande overzicht geeft aan dat er in absolute zin een gelijkmatige verdeling is in de verschillende 10-jaars leeftijdscategorieën van 30 jaar tot 69 jaar.

Leeftijdscategorie	Aantal
10 t/m 19 jaar	2
20 t/m 29 jaar	5
30 t/m 39 jaar	30
40 t/m 49 jaar	36
50 t/m 59 jaar	37
60 t/m 69 jaar	35
70 t/m 79 jaar	10

Vraag 3: Heeft u zelf één of meerdere honden?

Nee	81 respondenten	52% van aantal respondenten
Nee, wel gehad in verleden	25 respondenten	16% van aantal respondenten
Ja	50 respondenten	32% van aantal respondenten

Goed om te constateren dat de absolute aantallen er een evenwichtige verdeling is tussen enerzijds de respondenten die geen hond hebben en anderzijds de respondenten die een hond hebben of hebben gehad.

Hierdoor ontstaat de noodzakelijke diversiteit waardoor een te eenzijdige benadering van de verschillende onderwerpen wordt voorkomen.

Vraag 4: Weet u dat de gemeente Borne in 2005 specifieke maatregelen heeft getroffen om de overlast door hondenpoep tegen te gaan?

		Heeft hond(en)	Hond(en) gehad	Geen hond
Wel op de hoogte	92 respondenten (59%)	27 (29%)	20 (22%)	45 (49%)
Niet op de hoogte	64 respondenten (41%)	23 (36%)	5 (8%)	36 (56%)

Opvallend aan deze uitkomsten is dat (voormalig) hondenbezitters minder op de hoogte zijn van de genomen maatregelen. Deze uitkomsten versterkt het vermoeden dat de communicatie naar de hondenbezitters niet voldoende is geweest.

Vraag 5: Vindt u dat na het instellen van deze maatregelen de overlast door hondenpoep is afgenomen?

Nee	62 respondenten	67% van respondenten die weten van de maatregelen
Van deze 62 respondenten hebben 17 een hond, 18 hebben een hond gehad en 27 hebben geen hond.		
Ja, maar slechts tijdelijk	16 respondenten	17% van respondenten die weten van de maatregelen
Ja,	7 respondenten	8% van respondenten die weten van de maatregelen
Weet ik niet	7 respondenten	8% van respondenten die weten van de maatregelen

Vraag 6: Als u van mening bent dat de overlast niet of slechts tijdelijk is afgenomen, waaraan ligt dat volgens u?

Te weinig toezicht en handhaving	70 maal genoemd
Te weinig onderhoud aan geplaatste materialen	28 maal genoemd
Te weinig aandacht/voorlichting/informatie	13 maal genoemd
Te weinig prullenbakken	6 maal genoemd
Geen zichtbaar of eenduidig beleid (geldt voor alle wijken)	3 maal genoemd
Overigen	12 maal genoemd

Vraag 7: Ondervindt u tegenwoordig, na de genomen maatregelen, nog overlast door hondenpoep?

Ja	146 respondenten	94% van totaal aantal respondenten
----	------------------	------------------------------------

Nee	10 respondenten	6% van totaal aantal respondenten
-----	-----------------	-----------------------------------

Van deze 10 respondenten zijn er 7 hondenbezitters en 3 niet-hondenbezitters

Vragen 8 en 9: Waar ondervindt u overlast door hondenpoep en hoe vaak?

	Aantal keren genoemd	Mate van overlast			
		2-10x p.j.	2-7 p.m.	2-4x p.w.	dagelijks
Op de grasvelden en in berm	118 (76%)	9 (6%)	21 (13%)	23 (15%)	65 (42%)
Op de stoep	113 (72%)	13 (8%)	29 (19%)	33 (21%)	38 (24%)
In het openbaar groen	115 (74%)	10 (6%)	22 (14%)	30 (19%)	53 (34%)
Op straat	74 (47%)	18 (12%)	20 (13%)	18 (12%)	18 (12%)
Bij de speelvoorzieningen	67 (43%)	16 (10%)	20 (13%)	15 (10%)	16 (10%)
Tuin en oprit	5 (3%)				

De percentages zijn weergegeven van het totaal van respondenten (156). Er konden meerdere antwoorden gegeven bij de vraag waar de overlast wordt ervaren. De overlast door hondenpoep wordt het meest ervaren in de grasvelden en berm, openbaar groen en op de stoep. Een groot aantal respondenten ervaart dagelijks overlast op grasvelden en in de berm, gevolgd door openbaar groen.

Vraag 10: geef de 3 straten/omgevingen in de gemeente Borne aan waar u de meeste overlast ervaart.

In totaal hebben de respondenten 309 straten/omgevingen genoemd waar men de meeste overlast ervaart.

54 straten zijn door 1 reflectant genoemd

26 straten zijn door 2 respondenten genoemd

15 straten zijn door 3 respondenten genoemd

5 straten zijn door 4 respondenten genoemd

Hieronder is een overzicht gegeven van straten die door meer dan 5 respondenten zijn genoemd.

Anemoon	5	Zeelt	6
Anjelier	5	Goudenregenstraat	7
Centrum	5	Parallelweg	8
Grotestraat	5	Europastraat	9
Meidoornhof	5	Stationsstraat	9
Mirabel	5	Letterveldweg	10
Oude Hengeloseweg	5	Prins Bernhardlaan	11
Seringenstraat	5	Stompspark Dr.	11
Voorn	5	Azelosestraat	16
Ridderspoor	6	Totaal	138

Naast de genoemde, algemene plaatsen uit vraag 8, worden ook specifieke plekken aangegeven waar de overlast in het bijzonder wordt ervaren. Hieronder is een overzicht van deze plekken opgenomen.

22 respondenten noemen specifiek de Fiets- en wandelpaden door de wijken;

17 respondenten noemen specifiek de omgeving van de vijvers in de wijken;

15 respondenten noemen specifiek de schoolomgevingen waarbij de Jan Ligthartschool opmerkelijk vaak wordt genoemd.

9 respondenten noemen specifiek de omgeving van de (Bornsche) beek;

4 respondenten noemen specifiek de parkeerplaatsen bij de sportvelden;

4 respondenten noemen specifiek de stationsomgeving;

4 respondenten noemen specifiek de wadi's.

Vraag 11: Kruis de 4 oplossingen aan die volgens u het meest effectief zijn bij het oplossen van de overlast door hondenpoep (meerdere antwoorden mogelijk).

Regelgeving + Controleren + bekeuren	124 maal genoemd
Installeren meer prullenbakken	86 maal genoemd
Plaatsen van waarschuwborden	71 maal genoemd
Aanleggen (meer) hondentoiletten	66 maal genoemd
Inwoners spreken zelf hondenbezitters aan op het moment dat de overlast ontstaat	44 maal genoemd
Inschakelen bedrijf dat gespecialiseerd is in de aanpak van overlast door hondenpoep	34 maal genoemd
Regelgeving + Controleren	30 maal genoemd
Organiseren (voorlichting)bijeenkomsten	14 maal genoemd
Het actief benaderen van hondenbezitters	6 maal genoemd
Gratis materiaal uitreiken om hondenpoep op te ruimen	2 maal genoemd
Prullenbakken vaker legen	2 maal genoemd
Overige	9 maal genoemd

Vraag 12: Hoe moet de gemeente volgens u de aanpak van de overlast door hondenpoep financieren?

Alleen uit de opbrengst hondenbelasting	111 respondenten	71% van alle respondenten
Het is een algemeen probleem, dus uit bijvoorbeeld verhogen OZB	14 respondenten	9% van alle respondenten
Hondenbelasting en bekeuringen	11 respondenten	7% van alle respondenten
Hondenbelasting en OZB	2 respondenten	1% van alle respondenten
Overige (ook zonder duidelijke financiering)	18 respondenten	12% van alle respondenten

Vraag 13: Ervaart u verder nog overlast in uw woon- en/of leefomgeving?

Gebruik makend van deze enquête, is de vraag gesteld over andere wijzen van overlast. De top 6 is hieronder opgenomen. Het gaat om situaties waarvoor meer dan 3 meldingen zijn binnengekomen. Er waren vervolgens nog 1 situatie met 3 meldingen, 8 situaties met 2 meldingen en 18 situaties met 1 melding.

Overlast	Aantal meldingen
Honden die loslopen	17
Katten (Poep en krabben)	11
Zwerfvuil	10
Parkeerproblemen	8
Verlichting fietspaden	4
Vrachtverkeer door wijk	4

Samenvatting en conclusie

Het aantal respondenten in absolute zin geeft een gelijkmatige verdeling te zien in de 10-jaars leeftijdscategorieën van 30 jaar tot en met 69 jaar. Tevens is er een evenwichtige verdeling tussen de respondenten die geen hond hebben (81), die wel een hond hebben (50) en die een hond hebben gehad

(25). Hierdoor ontstaat de noodzakelijke diversiteit waardoor een te eenzijdige benadering van de verschillende onderwerpen wordt voorkomen.

Van de hondenbezitters ervaren 43 van de 50 overlast door hondenpoep. Van de respondenten die in het verleden een hond hebben gehad, ervaart iedereen overlast (25 van de 25). Tenslotte ervaren van de 81 respondenten die geen hond hebben of hebben gehad er 78 overlast.

Uit deze enquête blijkt dat ook het grootste deel van de niet-hondenbezitters en (voormalige) hondenbezitters overlast ervaart door hondenpoep. De rekenkamercommissie concludeert dan ook dat het (gehad)hebben of niet hebben van een hond slechts een ondergeschikte rol speelt bij het ervaren van de overlast door hondenpoep. Dit terwijl in de wandelgangen de indruk wordt gewekt dat er sprake is van twee belangengroepen, te weten de hondenbezitters enerzijds en de niet-hondenbezitters anderzijds waarvan de laatstgenoemde de overlast moeten dragen.

Van de 50 respondenten met een hond zijn er 23 niet op de hoogte van het feit dat de gemeente Borne in 2005 maatregelen heeft getroffen om de overlast door hondenpoep tegen te gaan.

Het verschil in kennis omtrent de maatregelen tussen de inwoners van de Stroom Esch en de inwoners elders in Borne blijkt volgens de enquête groot. Maar liefst 8 van de 10 respondenten met een hond uit de Stroom Esch kennen de maatregelen. Van de 40 respondenten met een hond die niet in de Stroom Esch wonen, hebben slechts 19 respondenten kennis van die maatregelen. Een verklaring voor dit verschil kan zijn dat de wijk Stroom Esch in 2005 als proeflocatie is gebruikt voor het verplicht meedragen van de poepschep tijdens het uitlaten van de hond. In de overige wijken moeten de "hondenuitlaters" er voor zorgen dat de hond zich niet van uitwerpselen ontdoet op een voor het publiek toegankelijke plaats binnen de bebouwde kom. Het dragen van de poepschep is daar niet verplicht. In verband met deze proef heeft er een intensieve communicatie plaatsgevonden met de inwoners van de Stroom Esch.

Naast goede communicatie bij de uitvoering van nieuwe regelgeving, is ook herhaling van die informatie van belang om tot duurzame verbetering te (blijven) komen. Het is voor bestaande inwoners een nuttige "opfrissing" en nieuwe inwoners worden op de hoogte gebracht van de regelgeving.

Van de 92 respondenten die op de hoogte waren van de maatregelen, geven slechts 7 aan dat de overlast na het instellen van die maatregelen is afgenomen. 16 respondenten uit deze groep geeft aan dat de overlast slechts tijdelijk is afgenomen en 62 respondenten vinden dat de overlast niet is afgenomen. In dit geval heeft het aanscherpen van de regelgeving en het treffen van speciale maatregelen dus geen of nagenoeg geen duurzame vermindering van overlast gegeven. Zeker als wordt toegevoegd dat 146 van de 156 respondenten tegenwoordig nog steeds overlast door hondenpoep ondervinden.

Door de respondenten worden grasvelden en bermen, de stoep en het openbaar groen het meest genoemd als overlastplaatsen met respectievelijk 118, 113 en 115 vermeldingen. De straat volgt met 52 met vlak daarachter de speelvoorzieningen met 50 vermeldingen. De openbare ruimte wordt zwaar en op een breed terrein vervuild door hondenpoep. Dit blijkt ook uit de 119 verschillende straten die door de respondenten zijn genoemd. Dit is 31% van het totale aantal straten in Borne (bron gemeentegids 2009-2010).

Die zware belasting blijkt ook uit de volgende cijfers:

33 en 38 respondenten ervaren respectievelijk 2-4 keer per week en dagelijks overlast door hondenpoep op de stoep.

18 en 18 respondenten ervaren respectievelijk 2-4 keer per week en dagelijks overlast door hondenpoep op de straat.

30 en 53 respondenten ervaren respectievelijk 2-4 keer per week en dagelijks overlast door hondenpoep in het openbaar (park) groen.

15 en 16 respondenten ervaren respectievelijk 2-4 keer per week en dagelijks overlast door hondenpoep bij speelvoorzieningen.

23 en 65 respondenten ervaren respectievelijk 2-4 keer per week en dagelijks overlast door hondenpoep op de grasvelden en in bermen.

Naast de straten worden door respondenten ook specifieke plekken vermeld waar de overlast in het bijzonder wordt ervaren. De top 4 van deze plaatsen zoals genoemd onder vraag 10 is Fiets en wandelpaden (22 keer genoemd), Vijvers in de wijken (17 keer genoemd), Schoolomgevingen (15 keer genoemd) en Bornsche Beek (9 keer genoemd).

Bij de door de respondenten aangegeven maatregelen die als meest effectief worden gezien, staan de handhavingactiviteiten bovenaan. Regelgeving + Controleren worden 30 maal genoemd en Regelgeving + Controleren + bekeuren wordt zelfs 124 maal vermeld. Opvallend daarbij is dat van de 50

hondenbezitters er 25 ook het bekeuren als één van de meest effectieve maatregel hebben genoemd. Van de 25 voormalig hondenbezitters beschouwen 23 het bekeuren als één van de meest effectieve maatregelen.

Naast het instellen van regels, wordt dus ook de handhaving daarvan door de respondenten als belangrijk ervaren. Het monitoren van de dagelijkse gang van zaken en waar nodig bij te sturen middels (bestuurlijke) boetes wordt daarbij gezien als een effectieve aanpak om de overlast door hondenpoep tegen te gaan.

Het installeren van meer prullenbakken wordt door 86 van de 156 respondenten genoemd als een effectief middel om de overlast tegen te gaan. Opvallend daarbij is dat 45 van de 50 hondenbezitters dit vinden. Dit betekent dat er bij de hondenbezitters een sterke behoefte bestaat aan meer prullenbakken. De opgeraapte hondenpoep moet je kwijt kunnen onderweg. Uit de reacties op de enquête concludeert de rekenkamercommissie dat: "Hoe langer men moeten lopen met een schepje/zakje met hondenpoep, hoe minder men bereidt lijkt om de hondenpoep op te ruimen."

Hetzelfde geldt voor het aanleggen van meer hondentoiletten. 66 van de 156 respondenten geven dit aan als een effectief middel om de overlast door hondenpoep te verminderen. Hierbij gaat het om 32 van de 50 hondenbezitters die deze maatregel als effectief zien. Het aanleggen van (meer) hondentoiletten wordt door de doelgroep hondenbezitters derhalve gezien als een probaat middel om de overlast door hondenpoep tegen te gaan.

71 van de 156 respondenten noemen het plaatsen van waarschuwborden effectief. Wat daarbij opvalt, is dat slechts 15 van de 50 hondenbezitters deze maatregel als effectief ervaren. De doelgroep die je met deze waarschuwborden wilt bereiken, ziet deze dus niet als effectief middel. Het risico dat deze maatregel niet tot de gewenste vermindering van overlast zal leiden, lijkt dan ook groot.

Het zelf aanspreken van hondenbezitters wordt door 44 van de 156 respondenten genoemd als effectief middel om de overlast te verminderen. Slechts 14 van de 50 hondenbezitters is deze mening ook toegedaan. Uit de enquête komt enkele keren op dit vlak de wederzijdse geïrriteerdheid naar voren. Mogelijk ligt de oorzaak bij het gegeven dat het hier om aanspreken op gedrag gaat waarbij de aangesprokene veelal bewust kiest voor "het niet opruimen" en dus wel weet wat er aan schort. Kortom, geen onwetendheid waarna een reactie "bemoei je met je eigen zaken" en "Daar betaal ik toch hondenbelasting voor" volgens de rekenkamercommissie mogelijk te verwachten is.

Het inschakelen van een bedrijf dat gespecialiseerd is in de aanpak van overlast door hondenpoep wordt door 34 van de 156 respondenten genoemd als effectief middel. Slechts 7 hondenbezitters delen deze mening. Het is dus niet als het meest effectieve maatregel genoemd terwijl de rekenkamercommissie inschat dat het wel de meest kostbare maatregel is.

Voor wat betreft de financiering van de aanpak van de overlast door hondenpoep blijkt uit de enquête dat het overgrote deel van de respondenten, te weten 111, alleen willen financieren uit de opbrengst van de hondenbelasting. Uit diverse opmerkingen blijkt dat het uitgangspunt "De vervuiler betaalt" hier een rol speelt.

Bij de vraag over verdere overlast is de situatie "Loslopende honden" het meest (17 maal) genoemd. Waarschijnlijk omdat het toch sterk gerelateerd is aan de hondenpoep problematiek uit dit onderzoek. Bij de overlast door katten, 11 maal genoemd, speelde vooral de poep en in mindere mate het krabben aan bomen een rol. Een opmerking die verschillende keren is geplaatst, is het eveneens invoeren van "Kattenbelasting". Het ontbreken daarvan wordt in enkele gevallen als onrechtvaardig bestempeld.

Bijlage 2 resultaten dossieronderzoek

De juridische basis van het hondenpoepbeleid ligt in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), art.2.58. De actuele versie is van 30 april 2010 en luidt als volgt:

APV art. 2.58 Verontreiniging door honden

1. *De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet op een voor het publiek toegankelijke plaats binnen de bebouwde kom*
2. *Het college is bevoegd gedeelten van de gemeente of bepaalde plaatsen aan te wijzen waar het in het eerste lid gestelde verbod niet geldt*
3. *De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven indien de eigenaar of houder er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd*
4. *Het college is bevoegd om gedeelten van de gemeente of bepaalde plaatsen aan te wijzen waar degene die een of meer honden uitlaat verplicht is bij het uitlaten van de hond(en) zichtbaar een deugdelijk opruimmiddel voor hondenuitwerpselen bij zich te hebben (wijkt af van VNG model)*

Daarnaast is in art.2.57 geregeld dat honden binnen de bebouwde kom aangelijnd dienen te zijn (college mag plaatsen uitzonderen, tevens zijn blindengeleidehonden uitgezonderd). Tevens dienen honden een hondenpenning aan de halsband te dragen.

Op de gemeentelijke website is er geen informatie te vinden over hondenpoepbeleid en aanlijngedebod voor honden. Burgers kunnen dus digitaal geen informatie vinden of het college gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheden in de artikelen 2.57 lid 3 (onthefing aanlijngedebod) en/of art. 58 lid 2 en 4 (zie hierboven)

Uitwerking hondenpoepbeleid vanaf 2001:

Op 29 mei 2001 wordt het voorstel nr. 1.3112 "Voorstel hondenpoepbeleid Stroom Esch door B&W vastgesteld, dit betreft een voorstel om te komen tot een proef voor wat betreft het gemeentelijk hondenpoepbeleid

In juli 2003 wordt er een folder uitgebracht over hondenuitlaatterreinen.

Op 22 juli 2004 wordt in het gemeentenieuws in de Bornsche Courant een stuk gepubliceerd over gedragscode voor hondenbezitters. Enkele punten daaruit: de hond moet aangelijnd zijn binnen de bebouwde kom. Aanlijngedebod geldt niet buiten de bebouwde kom mits de eigenaar voldoende controle heeft over de hond. Ook geldt dit aanlijngedebod niet voor aangewezen ruige bermen, tenzij het verkeer hierdoor in gevaar komt. De lijst met ruige bermen wordt opgesomd. Deze zijn ook aangegeven in de folder van juli 2003. Ze bevinden zich aan de rand van Borne, totaal 20 stuks.

Daarnaast zijn er twee hondentoiletten aangewezen, te weten aan het begin van de Van Coeverdenstaat (hoek Van Deinsestraat) en aan de Achter Enk (op de spoorwal).

B&W advies 9-9-2004 "Overlast wijk Stroom Esch" van productgroep BOR

Voorstellen:

1. Stroom Esch proefgebied, uitdelen poepgrijper
2. Huis aan huis uitdelen infofolder
- 3 Handhaving door wijkagent
- 4 aanvullend op art. 2.4.18 lid 3 van APV een beleidsregel vaststellen met verplichting poepgrijper bij zich te dragen:
“De beleidsregel (het besluit) houdt in dat bewoners van de wijk Stroom Esch die eigenaar of houder van een of meerdere honden zijn, verplicht zijn om bij het uitlaten van de hond(en) de door de gemeente beschikbaar gestelde poepgrijper bij zich te hebben. De poepgrijper is bedoeld om de hondenpoep mee naar huis te nemen en thuis in het restafvalvak van de duobak te deponeren. Voor de strafbaarheid van deze beleidsregel wordt aangesloten bij de strafbepaling (artikel 6.1 APV) zoals deze geldt ten aanzien van de bepalingen in de APV”
De proefperiode is twee jaar, te rekenen vanaf 1 november 2004 (dus tot november 2006)

De handhaving zou geschieden door de politie (uren beschikbaar, eventueel door de stadswacht, de gemeentelijke buitendienst kan informatief assisteren. Bij invoering van de bestuurlijke boeten kan ook van gemeentelijke zijde verbaliserend opgetreden worden, artikel 6.2 van de APV biedt daartoe de mogelijkheid:

Artikel 6.2 Toezichthouders

1. *Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast: opsporingsambtenaren van politie*
2. *Voorts zijn met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening belast de bij besluit van het college dan wel de burgemeester aan te wijzen personen*

De bestuurlijke boete was op dat moment in voorbereiding

Er wordt gepleit om de hondenbelasting af te schaffen omdat sommige hondenbezitters er de (onterechte) legitimatie uithalen om de hondenpoep niet op te ruimen. Tevens is de hondenbelasting niet erg doelmatig, omdat er erg hoge perceptiekosten zijn.

Aan het einde van de proef dient een evaluatie gehouden te worden, waarbij de enquête van de productgroep Bouwen en Milieu als referentie kan dienen.

De directe kosten komen voort uit de aanschaf van 300 poepgrijpers x € 4,51 = € 1.353,- en worden ten laste van de afvalstoffenverordening (post gescheiden inzameling huishoudelijk afval) gebracht. Dit lijkt niet correct, deze post is immers bedoeld om meer gescheiden in te zamelen terwijl daar in deze situatie geen sprake van is. Hier wordt juist aangegeven om de hondenpoep in het restafval te werpen.

Indirecte kosten als het maken van de informatiebrochure en de voorbereidingsuren worden niet expliciet gemaakt en ook ten laste van deze post gebracht.

Andere kosten zoals het uitdelen van de grijpers, de handhaving en de extra restafval worden niet genoemd.

Gesteld wordt dat bij gemeentebrede invoering de kosten ten laste van de algemene middelen moeten worden gebracht, ook dit illustreert dat deze post niet de juiste was.

Er wordt een werkgroep ingesteld met vertegenwoordigers van BOR, AJZ (voor de APV) en Voorlichting (brochure). Welke personen zitting in deze werkgroep hebben, is niet duidelijk, er wordt afgestemd met de portefeuillehouder.

Bij communicatie wordt benadrukt dat met alle inwoners van de wijk Stroom Esch gecommuniceerd dient te worden. Het opruimbeleid wordt hier gerechtvaardigd door de grote investeringen in riolering en de nieuwe waterwet. Ook dit staat haaks op de aangegeven dekking. De wijkraad en de Borsche Courant zullen nadrukkelijk een rol spelen in het uitdragen van dit beleid.

Als alternatieven worden hondentoiletten en poepbakken aangegeven. Als nadelen hiervan worden genoemd de hoge structurele kosten en de niet verwachte medewerking van de burger. Niet vermeld wordt dat er desondanks 2 hondentoiletten zijn (zie gemeentenieuws 22 juli 2004)

Op 28 september 2004 gaat B&W akkoord met het advies. Er is geen medeparaaf van andere betrokkenen zoals de afdelingen Financiën, AJZ en voorlichting. Het kan dus niet als een integraal advies worden gezien.

Op 4 november 2004 wordt de proef gepubliceerd in het gemeentenieuws van de Borsche Courant. Dit is dus enkele dagen **na** ingang van de tijdelijke beleidsregel.

Op 3 november 2004 stelt een bewoner van Stroom Esch (de Gerst) dat de beleidsregel discrimineert. Dit omdat het beleid alleen voor de wijk Stroom Esch geldt en daarbij de poepgrijpers alleen aan hondenbezitters in die wijk worden verstrekt. Ook wijst betrokkene erop dat er andere mogelijkheden voor het verwijderen van poep zijn (plastic zakje!)

Vanuit APV wordt bevestigd dat de juridische basis wankel is, maar er wordt gevraagd om medewerking.

Op 13 januari 2005 geeft de voorzitter van de wijkvereniging Stroom Esch aan dat de proef succesvol zou zijn (*“er liggen minder hondenuitwerpselen in de wijk”*). De gemeente kan het echter niet bevestigen. Er is sprake van 250 hondenbezitters.

De wankle juridische basis blijkt ook uit een mailtje dd 21 april 2005 van de gemeente aan de politie over de uitleg van de beleidsregel (al of niet zichtbaar dragen van de hondenoepgrijper).

Op 1 juli 2005 wordt dit uitgewerkt in een advies van productgroep AJZ en communicatie. Hierin wordt voorgesteld om de raad op 7 juli 2005 te laten besluiten om art. 2.4.18 van de APV uit te breiden met een 4^e lid waarin de eerdere beleidsregel juridisch wordt verankerd:

“Het college is bevoegd om gedeelten van de gemeente of bepaalde plaatsen aan te wijzen waar degene die een of meer honden uitlaat verplicht is bij het uitlaten van de

hond(en) zichtbaar een deugdelijk opruimmiddel bij zich te hebben”
Het college stemt op 12 juli 2005 met dit advies in en wijst Stroom Esch aan als proefgebied.

Het is niet duidelijk wanneer de raad hiertoe besloten heeft. Op 15 juli 2005 wordt in TCTubantia gepubliceerd dat hondenuitlaters de poepschep zichtbaar bij zich moeten dragen. De politie (wijkagent Richard Maters) zal vanaf 22 juli 2005 direct bekeurend optreden. Aangenomen mag worden dat er de eerste 8 maanden niet bekeurd is maar alleen is gewaarschuwd. De boete bedraagt € 30,-

Op 15 augustus 2005 volgt er een artikel in dezelfde krant dat het beleid succesvol is, er zou minder overlast zijn, er is ongeveer 10 uur besteed, maar het lijkt erop dat er nog geen bekeuringen zijn uitgedeeld.

Hoe het verder is verlopen en hoe de evaluatie is uitgevallen is niet in het dossier aangetroffen.

Bij navraag bij het archief werden geen nadere stukken in het archief aangetroffen.

Op 4 oktober 2010 is gesproken met enkele ambtenaren. Hierbij bleek dat er begin 2006 een enquête is gehouden in de Stroom Esch. De resultaten hiervan zijn opgenomen in een advies van 27 maart 2006. Dit advies is op 18 april 2006 in B&W behandeld en er is conform het advies besloten.

Dit houdt in:

- dat de proef in Stroom Esch met een jaar verlengd wordt
- dat er een tiental poepbakken worden geplaatst (lediging door de SWB)
- de automatische verspreiding van de poepgrijper wordt omgezet in alleen levering op verzoek;
- de kosten t.l.v. onderhoudsbudget voor rioleringen brengen (ook niet de juiste post)
- handhaving door politie terug te brengen tot reëel niveau met speciale aandacht voor de avonduren;
- voorlichting door de gemeente en wijkraad over aanspreken bij ongewenst gedrag;
- evaluatie m.b.v. enquête en visuele vergelijking m.b.v. fotoverslag
- na evaluatie een voorstel doen tot een gemeentebreed hondenpoepbeleid met speciale aandacht voor handhaving (politie en/of bestuurlijke boete) en de hondenbelasting (doelbelasting of algemene belasting).

Dit laatste is geen keuze mogelijkheid: de hondenbelasting is wettelijk een algemene belasting. Wel is het mogelijk om de verkregen inkomsten uit de hondenbelasting in te zetten voor een hondenpoepbeleid. Begrotingstechnisch is het resultaat dan niet anders, de kosten voor hondenpoepbeleid zullen gedekt moeten worden.

Opvallend is dat dit advies niet integraal is, er is geen medeadvis van Financiën aanwezig.

De evaluatie na 1 jaar heeft niet plaatsgevonden. Wegens gebrek aan middelen is er geen gemeentebreed hondenpoepbeleid gekomen.

De poepbakken zijn nog aanwezig in Stroom Esch(8 stuks), maar worden nu door de eigen buitendienst geleidigd (circa 35 uur per jaar) De poepgrijpers worden niet meer

verstrekt en de 2 hondentoiletten zijn opgeheven. De politie was niet langer bereid om er nog tijd in te steken. Op basis van de voortdurende klachten kan gesteld worden dat het probleem niet opgelost is. Op jaarbasis wordt circa 10 uur (2010) aan klachten besteed.

Uit het leefbaarheid- en veiligheidsonderzoek 2008 Blijkt dat de grootste ergernis in de bebouwde kom nog steeds hondenpoep is (in alle 4 delen Borne Oost, Borne West, Centrum en Stroom Esch), de volgorde in Borne Oost is:

1) hondenpoep	23,2 %
2) te hard rijden	19,4 %
3) parkeeroverlast	10,6 %
4) geluidsoverlast door verkeer	7,6 %
5) rommel op straat	7,3 %

Alleen in het buitengebied staat hondenpoep op nummer 2, nummer 1 is daar te hard rijden. Voor Borne West is een verdiepingsslag uitgevoerd, waaruit blijkt dat 35-38 % van de bewoners vaak overlast hebben van hondenpoep.

Naar aanleiding van de wijkschouw in de Vogelbuurt is er weer schot in de bestrijding van hondenpoepoverlast gekomen. Ook daar zijn nu poepbakken geplaatst. De BOA en de wijkconciërges hebben opdracht gekregen om aandacht te besteden aan dit probleem en ook in voorlichtende zin is er aandacht besteed aan het hondenpoepprobleem. Ook vanuit de wijk 't Hof en de buurt rond het Mercuriusplein is het probleem bij de gemeente aangekaart. Bij het hertenkamp ruimde in 2010 een vrijwilliger (Wing Drijber) de hondenpoep op, omdat hij het anders te vies vond voor kinderen om daar te komen.

Op 19 april 2011 heeft de rekenkamercommissie een anonieme brief gekregen van een heftige vervuiling aan de Jupiterstraat (naast Shell tankstation, woonwijk 't Wensink). Controle ter plekke heeft bevestigd dat daar veel honden uitgelaten worden en dat er veel hondenpoep lag (4 x gecontroleerd, 3 x hondenpoep aangetroffen).

In het actiejaarplan Veiligheid zijn 7 projecten opgenomen, waaronder de aanpak van de hondenpoepoverlast.

In het handhavingssuitvoeringsprogramma 2011 staat ook het één en ander over hondenpoepoverlast in:

blz. 33: hondenoeverlast en vervuiling door hondenpoep is het eerste van de 4 speerpunten, die opgepakt worden. Per wijk wordt aangegeven hoeveel ronden er per week tenminste worden gemaakt, waarbij het Centrum met 3 ronden de hoogste prioriteit krijgt.

Echter hondenoeverlast wordt niet als kerntaak van de toezichthouder/BOA genoemd. Op blz. 34 staat dierenoverlast (o.a. honden) als aanvullende taak. Op blz. 35 overlast milieu (toezicht op hondenpoepoverlast en afval) ook als aanvullende taak, dus hieruit komt dit met minder prioriteit naar voren.

Bij de wijkmeesters staat overlast milieu (toezicht op hondenpoepoverlast en afval) wel als kerntaak vermeld, maar de wijkmeesters mogen geen bekeuringen uitdelen.

Op blz. 36 is echter weer het strafrechterlijk optreden tegen vervuiling door hondenpoep als operationele doelstelling nr. 1 vermeld. Voor het bestuursrechterlijk afhandelen van o.a. hondenpoep is geen capaciteit beschikbaar.

Blz. 37 driehonderd uur is toebedeeld aan vervuiling door hondenpoep.

3 Ervaringen in andere gemeenten:

Amsterdam:

Aanlijngedod (boete € 60,-),

Verplichting opruimmiddel bij zich te hebben (boete € 60,-),

Speelplaatsen, zandbakken e.d. verboden voor honden (boete € 90,-)

Stadsdelen kunnen hier in bepaalde gevallen van afwijken (vrijstellingen). In Stadsdeel Zuider Amstel heeft een onderzoek naar meetbaarheid jaarverslag 2007 plaatsgevonden. Score over het algemeen goed, alleen bij hondenpoep (indicator voor "Toename Veiligheid en Leefbaarheid Openbare Ruimte") ontbreken resultaten.

Arnhem:

Handhavingsonderzoek rekencommissie: handhaving t.o.v. van "lichte ergernissen" hebben prioriteit: zwerfaval, crossen in bossen en op paden, hondenpoep/loslopende honden.

De conclusie is dat de handhaving minimaal is, de resultaten niet SMART bijgehouden worden. Klachten vanuit de bevolking dat de handhavers onzichtbaar zijn en de klachten voortduren

Assen:

Aanlijngedod

Verplichting opruimmiddel (zakje of schepje) bij zich te hebben, er geldt opruimplicht.

Hondenpoepbakken zijn aanwezig en uitlaatstroken aangewezen (bord uitlaatplek, geen opruimplicht), stadswachten controleren op de naleving van één en ander.

Barneveld: in maart 2008 is een harde aanpak overlast hondenpoep afgesproken. In mei van dat jaar echter weer een besparing daarop (om financiële redenen). In september 2009 weer nieuwe regels en in 2010 aanleg HUP's met afvalbakken.

Beesel: ook hier is hondenpoep, de grootste "Kleine ergernis". Dit wordt bestreden onder het motto: "Doe ons een lol, ruim op die drol". Deugdelijk opruimmiddel verplicht en opruimplicht binnen de bebouwde kom. Er zijn 12 extra DepoDogs (hondenpoepbakken met zakjesdispensers) geplaatst (totaal staan er nu 42). Er geldt ook een aanlijnplicht. Op speelplaatsen, speelvelden, trapveldjes, zandbakken e.d. zijn honden verboden. Gekwalificeerde hulphonden zijn vrijgesteld. BOA kan bekeuren (niet opruimen € 75,- niet aangeliend of geen opruimmiddel € 50,-), in buitengebied andere regels.

Brummen: uit wijkradenonderzoek blijkt dat de wijkraden een rol spelen in de aanpak fysieke kwaliteit woon- en leefomgeving (o.a. bestrijding hondenpoepprobleem)

Delft: nieuw beleid vastgesteld, 5 informatieavonden georganiseerd, , uitlaatstroken en uitrenstroken aangelegd (alle wijken behalve in het oude centrum, opruimplicht (niet op uitlaakstrook, maar wel op uitrenveld), handhaving door stadstoezichthouders en politie

Dordrecht: nota Herijking Uitvoering Hondenbeleid (begin 2011): combinatie van harde (handhaving) en zachte aanpak (onderzoek bij bewoners, en inwoners centraal stellen bij aanpassen van voorzieningen)

Het beleid wordt uitgevoerd aan de hand van de Tafel van Elf van de VROM inspectie:

- 1 Niveau van kennis van regels
- 2 Kosten-batenafweging
- 3 Mate van acceptatie van de regels (begrip)
- 4 Normgetrouwheid van de doelgroep
- 5 Mate van informele controle
- 6 Kans op een informele melding
- 7 Kans op controle door de overheid
- 8 Kans dat de overtreding bij controle aan het licht komt
- 9 Selectiviteit (worden overtreders eerder gecontroleerd dan degene n die de regels wel naleven ?)
- 10 Kans op een sanctie
- 11 Ernst van de sanctie

Gorichem: automaten met wegwerpszakjes en afvalbakken geplaatst

Haaksbergen: HUP's aangelegd (Honden Uitlaat Plekken) met afvalbakken en zakjesautomaten

Hengelo: is 2012 wordt de hondenbelasting verhoogd met 6,6 % De tarieven worden: voor de eerste hond € 72,72 , de tweede hond € 120,12. Ingevoerd als bezuinigingsmaatregel, levert € 30.000,- levert € 30.000,- op, staan voor zover bekend geen extra maatregelen ter bestrijding van de hondenpoepoverlast tegenover.

Hof van Twente: regels aangescherpt, er werd een voorlichtingscampagne gevoerd (o.a voorlichting in het weekblad), BOA voert op straat controles uit, 93 bekeuringen (in 2010) uitgedeeld voor het niet opruimen van hondenpoep, opbrengst € 3.500

Leiden: stadenquête inzake onderwerpen waar onderzoek naar gedaan zou moeten worden: hondenpoepoverlast staat op een gedeelde zevende plaats.

Margraten: aanlijngedbod, opruimplicht, gedragsbeïnvloeding (o.a. door aanbieden cursus), contract met hondenbezitters, korting geven op opruimmiddelen, afvalbakken voor hondenuitwerpselen, borden plaatsen met honden verboden op door het college aan te wijzen plaatsen

Middelharnis: vanaf juni/september 2010 nieuw beleid: presentatie aan burgers, informatiebrieven verstuurd, uitlaatstroken en afvalbakken voor alle 4 kernen (Middelharnis, Nieuwe Tonge, Sommelsdijk en Stad aan 't Haringvliet)

Rijssen-Holten: in september 2011 is hier evenals in Almelo, Enschede, Hengelo en Wierden een opruimmiddel verplicht gesteld.

Ten Boer: aanlijngedod, opruimplicht, gratis schepjes en opruimzakjes, plaatsing afvalbakken, duidelijk communiceren o.a. folders en kaartjes waarop speciaal aangewezen gebieden zijn aangegeven, verlaging hondenbelasting in de komende jaren wanneer de overlast van hondenpoep met een bepaald percentage terugloopt

Tiel: hondenpoepbeleid werkt: in tweejaarlijks tevredenheidsonderzoek 2005 48 % overlast door hondenpoep, in 2007 gedaald tot 36 %, door aanscherpen toezicht (niet opruimen € 50,- boete, honden in speeltuinen of op schoolterreinen € 75,- boete), een raadslid start hierover een discussie op internet, hij ontvangt veel reacties, komen ook uit onze enquête naar voren.

Ook de Hondenbescherming dringt aan op terugdringen van de hondenpoepoverlast o.a. omdat er ook gezondheidsrisico's zitten aan hondenpoep.